

Rammen om fellesskapet

Taler

Tone W. Trøen

Dato

17 mai 2020

Sted

Eidsvoll

Omstendigheter

17. mai-feiring

1 Øverst i skjemaet

Kjære venner,

5 Gratulerer med dagen!

Det er alltid et privilegium å være her i Eidsvollsbygningen, men aldri mer enn på selveste grunnlovsdagen.

10 Blant det jeg vil savne mest i dag, ved siden av å hilse barnetoget i Oslo fra balkongen på Stortinget, er den store feiringen her ved Eidsvollsbygningen.

Mitt savn ligner mange andres savn, rundt i hele landet i dag.

15 Vi kan og skal likevel feire 17. mai. Og vi skal finne sammen i fellesskap.

Årets 17. mai byr på en mulighet til å samles om det vi faktisk feirer på 17. mai: arven fra Eidsvoll, Grunnloven og den byggende og samlende kraften som har ligget i den i 206 år.

20

Dagene på Eidsvoll i april og mai 1814 foregikk i en verden som lignet lite på den vi lever i nå, på de fleste områder.

25 Men noen verdier er allmenne og varige: behovet for å sikre grunnleggende rettigheter, og å etablere et styre av samfunnet som ivaretar alle, og gir rammer for best mulige beslutninger.

Uavhengig av tid og sted, deler vi mennesker også behov for vern mot farer.

30

Grunnloven ble i 1814 født ut av krig i Europa. Den ble laget i en urolig tid. Heller ikke smittsom sykdom var fremmed for de 112 som var samlet til nasjonsbyggende virke her i Rikssalen.

35 Derfor tok de også høyde for at Norge måtte være forberedt på både krig, epidemier og forsøk på maktmisbruk da de skapte Grunnloven.

I dag løfter vi Grunnloven, både fysisk i denne formiddagen befinner den seg i eidsvollsgalleriet på Stortinget i og i vår felles bevissthet.

40

Grunnloven er både i gode og mindre gode dager rammen om fellesskapet.

Den er reisverket vi har bygget Norge rundt.

45 Grunnloven er, som den alltid har vært, fellesnevneren for oss som bor her, uavhengig av hvor vi har våre røtter.

I dag tenker vi på de gangene Grunnloven har vært til uvurderlig hjelp i vanskelige tider for nasjonen:

50

Vi husker tiden like etter 1814, da Grunnloven var vernet om det norske folks selvstendighet fra 1814.

55 Vi vet hvordan kampen for å utvide demokratiet i tiårene rundt 1900 var en kamp om Grunnlovens bokstaver.

Nå, under feiringen av frigjøringsjubileet, minnes vi også hvordan Grunnloven var et samlende symbol, og en virkende kraft, under andre verdenskrig. Det fortelles at kong Haakon VII bar med seg en lommeutgave av Norges Grunnlov gjennom hele krigen. For meg er det et så utrolig sterkt og vakkert bilde på den dype respekt kongen hadde for grunnlovens betydning og hans ukuelige tro på at demokratiet ville seire.

65 Ikke minst tenker vi på de månedene vi nå har bak oss, der Grunnloven har vært veileder, prøvestein og fundament for de løsningene vi har funnet for å håndtere koronakrisen på best mulig måte.

Kjære alle sammen,

70

Det blir ikke barnetog i år. Det blir mindre allsang. Festen er annerledes, men grunnlovsfeiringen betyr ikke mindre.

På vegne av Stortinget ønsker jeg alle en fin 17. mai, her i selveste

75

Eidsvollsbygningen og alle andre steder, og gratulerer med dagen!

80

Kilde

www.stortinget.no

URI

<https://www.virksommeord.no/tale/rammen-om-fellesskapet>

85

90

95

100

105